

Pfv.IV.21.379/2012/3.szám

A Kúria a dr. Kacz Ildikó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kacz Ildikó ügyvéd) által képviselt II. rendű felperesnek a dr. Puskás István pártfogó ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Ráckevei Városi Bíróságon 15.P.21.145/2008. számon megindított és a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.23.880/2011/4. számú részítéletével befejezett perében a felperes által 46. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős részítéletet hatályában fenntartja.

Az alperes pártfogó ügyvédjének a felülvizsgálati eljárásban felmerült díját teljes egészében a felperes köteles viselni.

Ez ellen a részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős részítéletben megállapított tényállás szerint néhai .. és .. 2002. augusztus 28-án adásvételi szerződést kötött a .. helyrajzi számú ingatlanra, mely szerint azt holtig tartó haszonélvezeti joguk kikötése mellett eladták az alperesnek. A felperes és az alperes testvérek. Néhai .. a 2000-es évek elejétől Alzheimer-kórral kezelték. Ő 2008. március 12-én elhunyt. .. és a II.r. felperes keresetet nyújtott be ezt követően a bírósághoz.

A keresetben annak megállapítását kérték, hogy a létrejött adásvételi szerződés tévedés jogcímén érvénytelen és az eredeti állapot helyreállítása szükséges. Másodlagosan annak megállapítását kérték, hogy az eladók a szerződéstől jogszerűen elálltak,

harmadlagosan pedig azt állították, hogy a kikötött vételárat az alperes ténylegesen nem fizette meg az eladók (illetve az alperesen kívüli jogutódai) részére. Az alperes valamennyi jogcímen a kereset elutasítását kérte. A felperes kérte, hogy az első fokon eljáró bíróság hallgassa ki tanúként a néhai .. kezelőorvosait annak igazolására, hogy nevezett személy az adásvételi szerződés megkötésekor betegsége következtében olyan állapotban volt, hogy tudata nem tudta átfogni, milyen szerződés megkötésére került sor. A felperes az orvosi titoktartás alóli felmentést a meghallgatni kért személyek tekintetében megadta. Az alperes, mint másik jogutód a hozzájárulás megadását megtagadta.

A felperes ezt követően önálló kereseti kérelemként azt kérte, hogy az orvosok nyilatkozattételéhez az alperes részéről szükséges hozzájárulást a bíróság ítéletével pótolja. Ebben önálló döntés meghozatalát kérte. Az alperes ezen kereseti kérelem elutasítását kérte, azt értelmetlennek minősítette. Előadta: lehetetlen arról a jelenben bármilyen érdemi, joghatással bíró véleményt nyilvánítani, hogy édesanyja 2002. augusztus 28-án milyen egészségi állapotban volt.

Az elsőfokú bíróság részítéletével a jognyilatkozat pótlására irányuló felperesi keresetet elutasította. Megállapította: a jognyilatkozat pótlásának a Ptk. 5. §-ában megkövetelt előfeltételei hiányoznak. A személyhez fűződő jogok tekintetében csak személyesen lehet nyilatkozni, ez pedig ítélettel nem pótolható. Az első fokú részítélet kifejtette azt is, hogy más bizonyítékok is rendelkezésre álltak az ügyben. A bíróság tanúkat hallgatott ki, köztük a szerződést szerkesztő ügyvédet, aki részére a titoktartás alóli felmentést az alperes megadta - így jogait nem gyakorolta visszaélésszerűen.

A részítélettel szemben a felperes jelentett be fellebbezést, melyben előadta, hogy az első fokú ítélet téves jogértelmezést tartalmazott. Az orvosi titoktartás alóli felmentés megadására a jogutód is nyilatkozhat, mint ahogyan elfogadták az ügyvédi titoktartás alóli felmentés tekintetében is a jogutód nyilatkozatát. A felperes előadta: érdemben más bizonyításra már nincs lehetőség, a tanúként kihallgatott, szerződésszerkesztő ügyvéd és beosztottja nem volt érdektelennek tekinthető, ugyanakkor adatok merültek fel arra, hogy néhai .. a belátási képességét érintő betegségben szenvedett. Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú részítéletet helybenhagyta. Megállapította: olyan csak személyesen megtehető nyilatkozatról van szó, amelynek hiányát a bíróság ítélettel nem pótolhatja. Indokolásában kifejtette: az orvosi titokhoz való jog magántitoknak tekinthető, azaz olyan személyes jog, amelynek

kapcsán csak személyes nyilatkozat tehető meg. Miután a jogképesség a halállal megszűnik, az elhunyt személynek nincsenek személyhez fűződő jogai, az orvosi titok változatlanul személyes jog marad, azzal az eltéréssel, hogy annak jogosultja nem a néhai, hanem annak közeli hozzátartozói, mint örökösök. Ehhez képest a részítélettel elbírált kereseti kérelem vonatkozásában a Ptk. 5. § alkalmazásának (a jognyilatkozat pótlásának) nincs helye.

A jogerős részítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy a Kúria a részítéletet változtassa meg és pótolja ítéletével az alperes hozzájárulói nyilatkozatát a titoktartási nyilatkozat alóli felmentéshez. Másodlagosan azt kérte, hogy a Ráckevei Városi Bíróság előtt folyamatban lévő perben a Kúria rendelje el azt, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárásban hallgassa meg a felperes által idézni rendelt orvosokat és szerezzé be a néhai Pokornyik Istvánné orvosi kezeléséről készült kórtörténeti leírásokat, alkalmazotti terápiás leírásokat és az orvosi dokumentációt. A felperes előadta: a magántitokkal való rendelkezési jog megilleti a titok tulajdonosát. Ebbe a körbe tartozik az orvosi titok is. A jelen esetben, néhai .. személyét illetően a titok jogosultjai a nevezett örökösei, így a felperes és az alperes is. A felperes külön hangsúlyozta, hogy az alperes a titoktartás alóli felmentés megtagadásával megfosztja a felperest bizonyítási kötelezettségének teljesítésétől. Egyértelművé válik, hogy az alperes rosszhiszemű pervitelt folytat.

A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 5. § (1) bekezdése értelmében a törvény tiltja a joggal való visszaélést. A (2) bekezdés szerint joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul, különösen ha a nemzetgazdaság megkárosítására, a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására vagy illetéktelen előnyök szerzésére vezetnek. A (3) bekezdés értelmében, ha a joggal való visszaélés jogszabály által megkívánt nyilatkozat megtagadásában áll és ez a magatartás nyomós közérdeket, vagy különös méltánylást érdemlő magánérdeket sért, a bíróság a fél nyilatkozatát ítéletével pótolhatja, feltéve, hogy az érdeksérelem másképpen nem hárítható el.

A felperes szerint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 24. § (11) bekezdése értelmében a beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse - írásos kérelme alapján - jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző

gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról - saját költségére - másolatot kapni. Hivatkozott arra is, hogy az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 7. § (7) bekezdése gyakorlatilag ugyanezt a rendelkezést tartalmazza.

Ezek a rendelkezések azonban jelen esetben nem alkalmazhatóak, mert nem írják elő az adatokhoz való hozzáférés tekintetében az örökös társ hozzájárulási kötelezettségét. A jelen esetben nincs olyan jogszabály által megkövetelt nyilatkozat, amelyet az alperes megtagadott volna, ezért a Ptk. 5. § (3) bekezdése nem alkalmazható. Az első fokon eljáró bíróságnak a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján kell azt mérlegelnie: milyen jelentőséget tulajdonít annak a bizonyítás körében, hogy az alperes bizonyos tanúk kihallgatását hozzájáruló nyilatkozat megtagadásával nem tette lehetővé.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A személyes illeték-feljegyzési jogot élvező felperes a felülvizsgálati eljárási illetéket leróta, ezért erről rendelkezni nem kellett. A felülvizsgálati kérelem kapcsán a felperes pervesztesnek minősül, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes pártfogó ügyvédjének a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerülő költségét viselni köteles.

Budapest, 2013. február 13.

Dr. Mészáros Máttyás sk. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelével:

Vné

tisztviselő